

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Reglement for kontrollutvalget i Os kommune

Vedtatt i kommunestyret, sak xx/23

Innhold

1.	Kontrollutvalgets formål	3
2.	Organisering av kontroll- og tilsynsfunksjonen	3
2.1	Valg av kontrollutvalget	3
3.	Kontrollutvalgets ansvar og myndighet	4
4.	Kontrollutvalgets arbeidsmåte	5
5.	Kontrollutvalgets ressurser og rammebetingelser	6
6.	Saksbehandlingen i kontrollutvalget.....	6
7.	Adgang til å avholde fjernmøter	7
8.	Innsynsrett	7
9.	Representasjon	7
10.	Ikrafttreden.....	8

Folkevalgte organer skal ha et reglement som fastsetter organets virkeområde og eventuelle vedtaksmyndighet, tidsperioden som organet er opprettet for samt eventuelle andre sentrale bestemmelser om organets virksomhet.¹

Kontrollutvalgets arbeid er hjemlet i [kommunelovens § 23](#) og [forskrift om kontrollutvalg og revisjon](#)

1. Kontrollutvalgets formål

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontroll- og tilsynsorgan. Gjennom sitt arbeid skal kontrollutvalget bidra til at Os kommune ivaretar sine oppgaver overfor innbyggerne på best mulig måte ut fra hensynet til likebehandling, rettssikkerhet og en effektiv ressursutnyttelsen ut fra brukerens særskilte behov.

Utvalget skal gjennom sitt arbeid bidra til at innbyggerne og øvrige interessenter har tillit til at kommunen leverer sine tjenester på en effektiv og målrettet måte i henhold til:

- lov, forskrift og statlige føringer.
- kommunestyrets intensjoner og vedtak.

2. Organisering av kontroll- og tilsynsfunksjonen

Kontrollutvalget i Os kommune består av 5 medlemmer. Funksjonstiden følger valgperioden. Lederen kan ikke være medlem eller tilhøre samme gruppe som ordføreren. Minst ett av utvalgets medlemmer velges blant kommunestyrets medlemmer.²

2.1 Valg av kontrollutvalget

Kontrollutvalget velges i kommunestyrets konstituerende møte med leder, nestleder, øvrige medlemmer og varamedlemmer.³

Kravet til uavhengighet og nøytralitet i kontrollutvalget gjør at medlemmene og varamedlemmene ikke kan ha verv eller stillinger som kan komme i konflikt med arbeidet i kontrollutvalget.⁴

For forhold knyttet til vurderinger av sammensetning så vises det til kontrollutvalgshåndboka.⁵

På utvalgets første møte etter valg av kontrollutvalg, så gjøres det en gjennomgang av hvilke verv som medlemmer og varamedlemmer av kontrollutvalget har. Kontrollutvalget vil få bekreftet at de har samtykket å stille til valg og at det ikke foreligger forhold som gjør at de ikke er valgbar⁶.

Valg av kontrollutvalg avgjøres ved forholdsvalg eller avtalevalg, mens valg av leder eller nestleder kan gjennomføres ved flertallsvalg.⁷

¹ Kommuneloven § 5-11

² Kommuneloven § 23-1

³ Kommuneloven § 7-1

⁴ Kommuneloven § 23-1

⁵ Kommunal- og distriktsdepartementet (2022) *Kontrollutvalgsboka, om rolla og oppgåvene til kontrollutvalet*, (3. utgave). s.11

⁶ Kommuneloven § 7-3

⁷ Kommuneloven § 7-4

Kommunestyret kan når som helst velge medlemmer til utvalget på nytt. Hvis ett eller flere medlemmer trer endelig ut av utvalget⁸ eller taper valgbarheten,⁹ gjelder bestemmelsen om suppleringsvalg og opprykk¹⁰. Hvis ett eller flere medlemmer av utvalget skal skiftes ut uten å ha trådt endelig ut eller tapt valgbarheten skal kommunestyret velge hele utvalget på nytt.¹¹

3. Kontrollutvalgets ansvar og myndighet

Kontrollutvalget har en sentral rolle i kommunens egenkontroll, og oppgavene er gitt i kommuneloven.¹² Kontrollutvalget skal sørge for at følgende oppgaver blir utført:¹³

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunenes regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskap og årsberetning samt påse at revisors påpekninger til årsregnskapet følges opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, gjennomføre forvaltningsrevisjoner, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering og føre kontroll av kommunens interesser i selskaper. Kontrollutvalget gjennomfører eierskapskontroller, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Forenklet etterlevelseskontroll – i tillegg til regnskapsrevisjonen skal kontrollutvalget motta en forenklet etterlevelseskontroll med økonomifunksjonen fra regnskapsrevisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Valg av sekretariatsordning - kontrollutvalget avgir innstilling om valg av sekretariatsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av sekretariat.

Kommunestyret kan be utvalget utføre særskilte kontrolloppgaver på sine vegne.

Kontrollutvalget kan og bør ta opp saker på eget initiativ eller etter innspill fra andre. Før det settes i gang med reelle undersøkelser, skal kontrollutvalget vurdere om slike saker ligger innenfor utvalgets myndighet og ansvar.

⁸ Kommuneloven § 7-9

⁹ Kommuneloven § 7-3

¹⁰ Kommuneloven §7-10 jf, bestemmelsen om suppleringsvalg og opprykk

¹¹ Kommuneloven § 7-10 nyvalg

¹² Kommuneloven 23-2

¹³ Kommuneloven §23-2

4. Kontrollutvalgets arbeidsmåte

Kontrollutvalget skal bidra til at:

- kommunens tjenester utøves i henhold til kommunestyret vedtak samt lov- og forskriftsbestemmelser.
- kommunen yter innbyggerne nødvendig opplysning og veiledning i deres kontakt med den kommunale forvaltningen.
- politiske vedtak i kommunen følges opp.

Kontrollutvalget vil:

- Holde seg orientert om den administrative og politiske virksomheten i kommunen.
- Samarbeide og opptre på en uavhengig og politisk nøytral måte.
- Legge vekt på å følge opp kommunens beslutningssystemer, rutiner og organisasjonens egen kvalitetssikring.
- Gjennom en aktiv og synlig arbeidsmåte bidra til læring, og til at feil og uregelmessigheter forebygges. Alvorlighetsgraden avgjør hvordan feil og uregelmessigheter påpekes.
- Ha en aktiv og nær dialog med kommunestyret som kommunes øverste tilsynsorgan. Kontrollutvalget vil fremme aktuelle saker og rapportere til kommunestyret.

Kontrollutvalget kan ikke:

- Overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunes folkevalgte organer eller andre kommunale organer.
- Være et klageorgan for kommunale vedtak.

Kontrollutvalget kan likevel gjøre kommunestyret eller andre folkevalgte organer oppmerksom at de er i ferd med å gjøre et ulovlige vedtak. Det ligger til kommunestyret eller Statsforvalter å avgjøre om det har bindende virkning.¹⁴

For å holde seg orientert om den administrative og politiske virksomheten i kommunen, kan kontrollutvalget be om orienteringer om kommunes virksomhet og foreta virksomhetsbesøk.

Kontrollutvalget kan motta henvendelser som kan være kilder til informasjon om den kommunale forvaltningen. Henvendelser kan være generelle innspill til tema og områder som bør sees i sammenheng med kontrollutvalgets arbeid, men det kan også være tips om mer konkrete og mulige kritikkverdige forhold. Kontrollutvalget går ikke inn i den enkelte sak, men kan vurdere om systemene og rutineene som ligger til grunn for saken er tilfredsstillende.

¹⁴ Kommuneloven kapittel 27

5. Kontrollutvalgets ressurser og rammebetingelser

Kontrollutvalget fremmer eget forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsvirksomheten i Os kommune.

Utvalget må ha et ressursgrunnlag som er tilpasset utvalgets oppgaver og ansvarsområde, og må sikres en sekretariatsordning som er tilpasset utvalgets behov. Kontrollutvalget skal påse at kommunen har en revisjonsordning som er forsvarlig ut fra aktuelle lov- og forskriftsbestemmelser og som er tilpasset kommunes behov når det gjelder behov for oppfølging av særskilte vedtak, kompetansenivået i kommunen, kommunens egen organisering og internkontroll.

6. Saksbehandlingen i kontrollutvalget

Kontrollutvalget fatter ikke vedtak med bindende virkning bortsett fra vedtak som følger av avtale med revisjon og forespørsel om innsyn. Det er derfor ikke klageadgang på kontrollutvalgets vedtak, da dette ikke er enkeltvedtak eller forskriftsbestemmelser.¹⁵

Utvalget treffer sine vedtak i møte, og det føres protokoll fra møtene. Møteprotokollen godkjennes i møtet og publiseres på nettstedet til kontrollutvalget.

Utvalgets møter holdes for åpne dører, og i henhold til vedtatt møteplan.

Møteinnkalling med sakliste og sakspapirer sendes pr e-post til utvalgets medlemmer, varamedlemmer, ordfører og revisor en uke før møtet finner sted. Sakspapirer offentliggjøres samtidig.

Sakslisten for det enkelte møte bestemmes av utvalgets leder i samråd med sekretariatet.

Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalget. Det samme har oppdragsansvarlig revisor.¹⁶

- Lukking av møte: Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte hvis ett av følgende vilkår er oppfylt¹⁷
 - Hensynet til personvern krever at møtet lukkes.
 - Hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier at møtet lukkes, og det vil komme fram opplysninger i møtet som kunne ha vært unntatt fra innsyn etter offentlighetsloven hvis de hadde stått i et dokument.

Drøfting av hvorvidt møtet skal lukkes kan skje for lukkede dører, mens avstemningen om en eventuell lukking skjer åpent. Dersom det vedtas lukking, skal hjemmel for det fremgå i møteprotokollen.

- Habilitet: Det enkelte medlem har ansvar for å melde fra om mulig inhabilitet og be om å få vurdert sin habilitet.¹⁸
Inhabilitet vurderes ut fra automatisk inhabilitet,¹⁹ skjønnsmessige vurdering²⁰ eller avledet inhabilitet²¹. Ved skjønnsmessig vurdering må det foreligge særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten.
Generelle unntak fra inhabilitet er definert nærmere i forvaltningsloven § 6, fjerde ledd og §7.

¹⁵ Kommuneloven kapittel 23

¹⁶ Kommuneloven §11-7 første ledd

¹⁷ Kommunelovens § 11-5

¹⁸ Forvaltningsloven §§ 6 - 10

¹⁹ Forvaltningsloven §6 første ledd

²⁰ Forvaltningsloven § 6 annet ledd.

²¹ Forvaltningsloven § 6 tredje ledd.

Kommuneloven har også særregler om inhabilitet.²²

Det er kontrollutvalget selv som avgjør om et medlem er inhabil eller ikke. Den som hevdes å være inhabil har ikke adgang til å delta i debatten eller avstemmingen i inhabilitetsspørsmålet. Når avgjørelsene er fattet skal det føres i protokollen, hvor også lovbestemmelsen skal fremgå. Dersom vedkommende blir erklært inhabil skal vedkommende fratre behandlingen av den saken det gjelder.

- Beslutningsdyktighet

For at kontrollutvalget skal være beslutningsdyktig, må mer enn halvparten av utvalgets medlemmer være til stede, inkludert varamedlemmer.²³

- Avstemning

Det er ikke anledning til å avstå eller å stemme blankt. Dersom en avstemming gir stemmelikhet, avgjøres det med møteleders dobbeltstemme.²⁴

7. Adgang til å avholde fjernmøter

I henhold til Os kommunes reglement for folkevalgte organer kan det avholdes fjernmøter iht. kommuneloven § 11-7 for alle møter i folkevalgte organ. Utvalgsleder avgjør i hvert enkelt tilfelle, evt. for en møteserie, om møtet skal være et fjernmøte, herunder om en eller flere møtedeltagere skal gis mulighet til å delta i fjernmøte, mens resten av utvalget møtes fysisk.

Det er ikke anledning å gjennomføre fjernmøte når møtet er lukket.²⁵

8. Innsynsrett

Kontrollutvalget kan kreve de opplysningene (også taushetsbelagte) som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll. Denne retten er ikke begrenset av taushetsbelagte opplysninger, men gjelder de opplysninger, redegjørelser eller dokumenter som er nødvendige for at kontrollutvalget skal kunne gjennomføre sine oppgaver.²⁶

Innsynsretten gjelder også for:²⁷

- a. Interkommunale selskaper etter IKS-loven
- b. Interkommunale politiske råd
- c. Kommunale oppgavefelleskap
- d. Aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

9. Representasjon

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la et av medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne²⁸.

²² Kommuneloven §11-10

²³ Kommuneloven §11-9

²⁴ Kommuneloven §11-9

²⁵ Kommuneloven § 11-7 – [Reglement for folkevalgte organer i Os kommune](#)

²⁶ Kommuneloven §23-2

²⁷ Kommuneloven §23-6

²⁸ Kommuneloven §23-2

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen. Kommunestyret kan selv bestemme at denne retten ikke gjelder i lukkede møter i kommunestyret.²⁹

Ved kontakt med media, så er det kontrollutvalgets leder, eller den lederen måtte bemyndige, som ivaretar kontakten med media.

10. Ikrafttreden

Reglementet for kontrollutvalget i Os kommune trer i kraft etter vedtak i kommunestyret den xx.xx.xx.

²⁹ Kommuneloven §23-2